EDUSKUNTA
Ympäristövaliokunta

LAUSUNTO 1/2

Dnro 95/2018

2.10.2018

ymv@eduskunta.fi

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAEIKSI YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN JA RIKOSLAIN 48 § LUVUN 3 §:N MUUTTAMISESTA

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa seuraavaa:

Hallituksen esitys on osa pitkään käynnissä ollutta ympäristönsuojelulain uudistamisprosessia. Lakiin ehdotetaan säädettäväksi uusi, ympäristölupamenettelyä kevyempi ennakkovalvonnallinen menettely. Menettelyn nimi olisi yleinen ilmoitusmenettely ja sitä koskevat säännökset sijoitettaisiin uuteen 10 a lukuun. Hallituksen esitys on valmisteltu pääosin virkatyönä.

Eläinsuojat ja ilmoitusmenettely

Uuden ilmoitusmenettelyn keskeisin kohderyhmä ovat eläinsuojat. Ympäristönsuojelulain uudistamisprojekteissa ja -hankkeissa on pyritty selvittämään, mikä olisi lukumääräisesti suurimmalle, mutta toimintaympäristön ja ympäristölupien varsinaisen sisällön osalta yhdenmukaisimmalle toimialalle paras menettely ympäristövaikutuksien arvioimiseksi, rajaamiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. On päädytty lupaa kevyempään ilmoitusmenettelyyn yhdistettynä päätöksentekoa tukevaan valtioneuvoston asetukseen (ns. eläinsuoja-asetus). Asetus on parhaillaan valmistelussa ympäristöministeriössä ja käytännössä ratkaisee, millaiseksi ilmoitusmenettely eläinsuojien kohdalla muodostuu.

Perusteet erityisesti eläinsuojien ympäristölupaprosessin sujuvoittamiseen tulevat hyvin esiin alkaen esitysluonnoksen sivulta 10, jossa esitellään aluehallintovirastojen myöntämät lupapäätökset vuonna 2015. Eläinsuojat olivat edelleen suurin yksittäinen luparyhmä. Sivulta 11 selviää, miten aluehallintovirastojen ympäristölupahakemusten käsittelyajat ovat käytännössä pidentyneet koko virastojen olemassaolon ajan. Sivulta 12 ilmenee, miten lupahakemusten käsittelyajat ovat kunnissa selvästi valtion käsittelyaikoja lyhyempiä, ja esimerkiksi eläinsuojien käsittelyyn kuluva keskimääräinen aika on vain noin kolmanneksen aluehallintovirastojen vastaavasta ajasta. Kuitenkaan esimerkiksi ympäristönsuojelulain aikaisemmissa uudistamisprojekteissa tehtyjen selvitysten mukaan kuntien ja aluehallintovirastojen myöntämien eläinsuojien ympäristölupien varsinainen sisältö ei ole keskeisesti eronnut toisistaan.

Maatalousyrittäjiltä saadun palautteen mukaan ylivoimaisesti suurin kritiikki aluehallintovirastojen ympäristölupia kohtaan liittyy niiden käsittelyaikaan ja lupakustannuksiin. Esityksen sivulla 24 selviää, että vuonna 2015 aluehallintovirastoissa annettiin yhteensä 72 päästöstä sellaisille eläinsuojille, jotka olisivat siirtymässä ilmoitusmenettelyyn. Näistä 66 päätökseen kului työaikaa 5 400 henkilötyötuntia. Yhteen lupapäätökseen kului keskimäärin 82 henkilötyötuntia. Aluehallintovirastot perivät edellä mainituista päätöksistä käsittelymaksuja yhteensä 290 000 euroa.

MTK katsoo, että on olemassa kaikki edellytykset eläinsuojan ympäristölupamenettelyn sujuvoittamiselle ympäristönsuojeluntason heikentymättä ja kannattaa esitystä. Kuten hallituksen esityksen sivulla 26 todetaan, lannan levittämisen, käsittelyn ja varastoinnin ympäristönsuojeluvaatimuksista säädetään nitraattiasetuksessa. Vastikään uudistettu nitraattiasetus on käytännössä merkittävä eläinsuojien ympäristövaikutuksia säätelevä

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2403
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2403
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi

normi. Tämän lisäksi ympäristöministeriö valmistelee erillistä eläinsuoja-asetusta ympäristönsuojelusta. Asetuksen sisällöksi muodostunee käytännössä keskeisimmät eläinsuojien ympäristölupamääräykset.

MTK korostaa, että ilmoitusmenettelyn käyttöönotossa kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ovat keskeisessä asemassa. Yleisestä ilmoitusmenettelystä tulee muodostua kokonaisuus, joka tosiasiassa sujuvoittaa ympäristöllistä päätöksentekoa. Mikäli näin ei käy, uudistus ei ole onnistunut siinä tavoitteessa, jota varten se on säädetty.

Helsingissä 2 päivänä lokakuuta 2018

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Minna Ojanperä
lakimies